

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
до засідання Ради родин загиблих
при Міністерстві у справах ветеранів України
27.08.2020

1. Щодо створення робочої групи стосовно розгляду пропозицій, наданих Радою родин загиблих, зокрема стосовно проблем пенсійного забезпечення членів сімей загиблих (померлих) ветеранів.

Міністерством у справах ветеранів України наказом від 29.07.2020 № 151 утворено робочу групу щодо розгляду пропозицій, наданих Радою родин загиблих, зокрема стосовно проблем пенсійного забезпечення членів сімей загиблих (померлих) ветеранів (далі – робоча група).

До складу робочої групи увійшли представники від Міністерства соціальної політики, Пенсійного фонду України, Міністерства оборони, Міністерства внутрішніх справ.

18.08.2020 було проведено засідання робочої групи.

2. Щодо підготовки та направлення листів до Пенсійного фонду стосовно перевірки даних нарахування пенсійного забезпечення.

За інформацією Пенсійного фонду, перевірка даних нарахування пенсійного забезпечення здійснюється виключно за особистими заявами громадян до Пенсійного фонду.

Водночас, до Мінветеранів заяв громадян щодо неправильного нарахування пенсійного забезпечення протягом останнього часу не надходило.

У разі надходження таких заяв, вони будуть скеровуватися до Пенсійного фонду.

3. Щодо внесення питання збільшення індексації доплат за орден при нарахуванні пенсії для членів сімей загиблих ветеранів на засідання робочої групи.

Питання збільшення індексації доплат за орден при нарахуванні пенсії для членів сімей загиблих ветеранів винесено на засідання робочої групи.

Представник Міноборони повідомила, що громадянам, які мають значні заслуги перед державою, зокрема, звання Герой України, орден, медаль, почесне звання України відповідно до Закону України “Про державні нагороди України” встановлюються пенсії за особливі заслуги.

Це право громадян на призначення пенсії за державні нагороди регулюється Законом України “Про пенсії за особливі заслуги перед Україною”, який був прийнятий Верховною Радою України 1 червня 2000 року N 1767-III та набрав чинності з 1 січня 2001 року.

Пенсія за особливі заслуги встановлюється як надбавка до розміру пенсії, на яку має право особа згідно із законом, у відсотках від прожиткового мінімуму визначеного для осіб, які втратили працездатність.

Слід зазначити, що у випадку збільшення прожиткового мінімуму, визначеного для осіб, які втратили працездатність, органи, що виплачують пенсії, здійснюють перерахунок надбавки, виходячи із цього прожиткового мінімуму, з урахуванням відсотку надбавки. Перерахунок здійснюється з дати, з якої встановлений новий розмір прожиткового мінімуму.

Зважаючи на зазначене, **надбавки за державні нагороди не потребують індексації.**

4. Щодо внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України щодо пенсійного забезпечення членів сімей загиблих ветеранів нарівні з членами сімей Героїв Небесної Сотні.

Питання щодо внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України щодо пенсійного забезпечення членів сімей загиблих ветеранів нарівні з членами сімей Героїв Небесної Сотні обговорено на засіданні робочої групи, яка дійшла висновку про те, що наразі це питання не актуальне у зв'язку з прийнятою постановою Кабінету Міністрів України від 03.08.2020 № 674, якою встановлено додаткову соціальну допомогу членам сімей загиблих учасників АТО / ООС.

5. Щодо встановлення і виплати щорічної одноразової грошової допомоги у розмірі 5-ти прожиткових мінімумів кожному із членів сімей загиблих та померлих осіб.

У розроблених Мінветеранів законопроектах, якими пропонується врегулювати статус ветеранів, членів сімей загиблих, (померлих) ветеранів та деяких інших категорій осіб передбачена виплата щорічної одноразової грошової допомоги з нагоди пам'ятних дат, розмір якої буде встановлюватися Кабінетом Міністрів України.

Законопроекти надіслано, зокрема Раді родин загиблих.

6. Щодо осучаснення законодавства про статус ветеранів і членів їх сімей.

Мінветеранів з метою впорядкування питань щодо надання відповідних статусів, врегулювання, систематизації та осучаснення пільг і гарантій соціального захисту ветеранів війни і членів їх сімей здійснює підготовку нового законодавства, яким пропонується врегулювати статус ветеранів, членів сімей загиблих, (померлих) ветеранів та деяких інших категорій осіб.

У зв'язку з цим Мінветеранів розроблено законопроекти:

“Про статус ветеранів Захисників / Захисниць України та членів сімей загиблих (померлих) Захисників / Захисниць України, осіб, які мають особливі заслуги перед Україною”;

“Про статус учасників бойових дій Збройних Сил періоду СРСР та членів сімей загиблих (померлих) учасників бойових дій Збройних Сил періоду СРСР, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною”;

“Про статус постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей Героїв Небесної Сотні”;

“Про статус осіб, які сприяли захисту Батьківщини, та осіб, постраждалих внаслідок збройних конфліктів”.

7. Щодо активізації роботи з розробки законопроектів про статуси пільгових категорій громадян.

Мінветеранів громадськості надано на ознайомлення зазначені законопроекти.

Станом на 26.08.2020 пропозицій від Ради родин загиблих, Ради ветеранів, Громадської ради при Міністерстві у справах ветеранів та Консультативної ради у справах ветеранів війни, сімей загиблих (померлих) захисників України до Мінветеранів не надходило.

Щодо незастосування органами Пенсійного фонду України деяких статей Закону України “Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб”, а саме статті 30 Закону стосовно звуження категорій осіб, які мають право на пенсію в разі втрати годувальника, статті 41, яка передбачає, що пенсія в разі втрати годувальника призначається кожному з батьків, дружині (чоловікові) загиблої (померлої) або пропалої безвісти особи офіцерського складу, прапорщика і мічмана, військовослужбовця надстрокової служби за контрактом або особи, яка має право на пенсію за Законом та статті 43 Закону в частині звуження складових грошового забезпечення.

Члени робочої групи на засіданні 18.08.2020 зазначили, що відповідно до статті 36 Закону пенсія в разі втрати годувальника призначаються в таких розмірах:

а) членам сімей військовослужбовців, осіб, звільнених з військової служби, інших осіб, які мають право на пенсію за цим Законом, які загинули (померли) внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних при захисті Батьківщини, ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи або виконанні інших обов'язків військової служби (службових обов'язків), або внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті, у партизанських загонах і з'єднаннях та підпільних організаціях і групах, визнаних такими законодавством України, ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи чи участю у бойових діях у мирний час, які є непрацездатними та перебували на утриманні загиблого (померлого) годувальника (при цьому дітям та іншим особам, зазначеним в абзаці другому статті 30 цього Закону, незалежно від того, чи перебували вони на утриманні загиблого (померлого) годувальника), – 70 процентів грошового забезпечення (заробітної плати) загиблого (померлого) годувальника на одного непрацездатного члена сім'ї. Якщо на утриманні загиблого (померлого) годувальника перебували двоє і більше членів сім'ї, пенсія призначається у розмірі 90 процентів грошового забезпечення (заробітної плати) загиблого (померлого) годувальника, що розподіляється між ними рівними частками, але не менше ніж 40 процентів на кожного

непрацездатного члена сім'ї. У таких самих розмірах, незалежно від причини смерті годувальника, обчислюються пенсії членам сімей померлих осіб з інвалідністю внаслідок війни та членам сімей, до складу яких входять діти, які втратили обох батьків;

б) сім'ям військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію за цим Законом, які померли внаслідок каліцтва, одержаного в результаті нещасного випадку, не пов'язаного з виконанням обов'язків військової служби (службових обов'язків), або внаслідок захворювання, пов'язаного з проходженням служби, – 30 процентів заробітку годувальника на кожного непрацездатного члена сім'ї.

Журавська С.О. зазначила, якщо на утриманні загиблого (померлого) годувальника перебували двоє і більше членів сім'ї, пенсія призначається в розмірі 90 % грошового забезпечення (заробітної плати) загиблого (померлого) годувальника, що розподіляється між ними рівними частинами, але не менше ніж 40 % на кожного непрацездатного члена сім'ї.

Статтею 37 Закону встановлено, що мінімальний розмір пенсії в разі втрати годувальника не може бути нижчим двох в розмірів прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

На всіх членів сім'ї, які мають право на пенсію у зв'язку з втратою годувальника, призначається одна спільна пенсія.

На вимогу члена сім'ї із загальної суми пенсії виділяється його частка, яка виплачується окремо.

Водночас, представник Мінсоцполітики повідомила, що питання допомоги особам, де на утриманні загиблого (померлого) годувальника перебували троє і більше членів сім'ї відноситься більше до адресної соціальної допомоги.

8. Представника Ради родин загиблих Шанського М.М. введено до складу робочої групи щодо підготовки заходів з вшанування Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України.

9. Інформація про підготовку проведення Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України

Підготовлено розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 965-р "Про заходи з відзначення у 2020 році Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України"

Розпорядженням затверджено план заходів з відзначення у 2020 році Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, та надано доручення обласним та Київській міській держадміністраціям розробити і затвердити регіональні плани заходів.

Інформацію про виконання плану заходів Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, обласні та Київська міська держадміністрації повинні подати Міністерству у справах ветеранів до 10 жовтня 2020 р.

З нагоди Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, проведено підготовку та розпочато велопробіг ветеранів війни "Вшануємо пам'ять захисників України" з 16 по 31 серпня 2020 року за маршрутом м. Ужгород - м. Маріуполь. Станом на 18.08.20 учасники велопробігу долають ділянку м. Тернопіль – м. Хмельницький.

Проведено узагальнення інформації центральних органів виконавчої влади, обласних та Київської міської державних адміністрацій щодо виконання розпорядження КМУ від 23.09.2015 № 998-р "Про заходи з увічнення пам'яті захисників України на період до 2020 року". Узагальнену інформацію направлено до КМУ листом № 6019/05/11.1-20 від 24.07.2020.

Укладено договір на транспортні послуги щодо організації заходів та поїздок ветеранів війни з відвідування військових поховань та військових пам'ятників на II півріччя 2020 року.

10 Інформація про залучення ветеранів до національно-патріотичного виховання

З метою підняття рівня національно-патріотичної свідомості в державі, національно-патріотичного виховання молоді, зокрема через залучення ветеранів проведено робочі зустрічі по співпраці та визначенню напрямків роботи в сфері залучення ветеранів до національно-патріотичного виховання з: Міністерством молоді та спорту України, НСОУ «Пласт», проектом «Завдяки тобі», Українським державним центром національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді, представниками структурних підрозділів МОУ, ГШ, що відповідають за військово-патріотичне виховання, Департаментом військового капеланства УГКЦ, громадськими фахівцями з НПВ, Інститутом національної пам'яті України.

Розроблено проєкт Концепції залучення ветеранів до національно-патріотичного виховання. Проведено його громадське обговорення.

Завершується створення інтерактивного ресурсу щодо залучення ветеранів війни до Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

На 2021 рік розробляється план дій щодо збільшення серед ветеранів готовності приймати участь в національно-патріотичному вихованні молодого покоління українців, зокрема організації ефективного процесу формування оборонної свідомості серед дітей, молоді та інших громадян України.

11. Щодо проведення першого уроку в школах

Створена міжвідомча робоча група по проєкту «Урок звитяги» для учнівської молоді. Розроблені методичні матеріали для проведення першого уроку та розіслані рекомендації в школи України по проведенню першого уроку на тематику Дня пам'яті загиблих захисників України.

12. Забезпечення санаторно-курортним лікуванням постраждалих учасників Революції Гідності, учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях з метою повернення їх до мирного життя

Забезпечення санаторно-курортним лікуванням осіб, яким надано статус відповідно до абзаців четвертого-восьмого пункту 1 статті 10 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” (далі – особи) за рахунок коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою 1501040 “Заходи із психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації, забезпечення санаторно-курортним лікуванням постраждалих учасників Революції Гідності, учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях з метою повернення їх до мирного життя” (далі – бюджетна програма).

Мінветеранів зібрано та узагальнено потребу по областям.

За даними структурних підрозділів з питань соціального захисту населення обласних, Київської міської державних адміністрацій **на обліку перебуває 445 осіб** для забезпечення санаторно-курортним лікуванням відповідно до Порядку забезпечення санаторно-курортними путівками деяких категорій громадян структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві держадміністрацій, виконавчими органами міських, районних у містах (у разі їх утворення (крім м. Києва) рад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 22.02.2006 № 187 (інформація додається).

З метою забезпечення осіб санаторно-курортним лікуванням за рахунок державних коштів відповідно до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті на забезпечення постраждалих учасників Революції Гідності, учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях санаторно-курортним лікуванням, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.03.2015 № 200, необхідно внести зміни.

Мінветеранів надано пропозиції Мінфіну щодо зміни у структурі бюджетних програм державного бюджету на 2021 рік порівняно з 2020, а саме приведення назви бюджетної програми у відповідність з функціями Міністерства у справах ветеранів, визначеними Положенням про Мінветеранів, затвердженого постановою КМУ від 27.12.2018 № 1175.

Пропонується наступне найменування: “Заходи із психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації, постраждалих учасників Революції

Гідності, учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецької та Луганської областях, а також забезпечення санаторно-курортним лікуванням таких осіб та осіб, визначених абзацами п'ятим-восьмим пункту 1 статті 10 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту".

13. Стандартизація послуг та моніторинг якості санаторно-курортного лікування ветеранів війни та членів сімей загиблих

З метою стандартизації послуг та моніторингу якості санаторно-курортного лікування ветеранів війни та членів сімей загиблих, Директоратом реабілітації, медичного забезпечення та соціальної реадaptaції ветеранів спільно з Державною установою «Український НДІ медичної реабілітації та курортології МОЗ України» розробляються стандартні протоколи санаторно-курортного лікування за основними видами патології – захворювань внутрішніх органів, опорно-рухового апарату, нервової системи, медико-психологічної реабілітації.

До Міністерства соціальної політики України направлено листа з пропозицією передати в управління Міністерства у справах ветеранів України 4 санаторіїв ветеранів війни та інвалідів в м. Одеса, Трускавець, Миргород та Київ, що в майбутньому могло б вирішити всі питання забезпечення санаторно-курортним лікування членів сімей загиблих.

14. Методичні рекомендації щодо пільгового вступу та зарахування до закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти ветеранів війни, членів їх сімей та дітей родин загиблих.

За ініціативи Директорату реабілітації, медичного забезпечення та соціальної реадaptaції ветеранів на офіційному веб-сайті Міністерства створено розділ «Вступна кампанія-2020», де розміщено розширені інформаційно-методичні рекомендації щодо законодавчих та нормативно-правових актів, що регулюють механізми пільгового вступу та зарахування до закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти ветеранів війни, членів їх сімей та дітей родин загиблих.

Крім того, з метою створення сприятливих умов щодо здобуття освіти зазначеною категорією осіб Директоратом укладено договори про співпрацю з провідними закладами вищої освіти, зокрема, вже укладено договір з Уманським національним університетом садівництва, в якому вже навчається 11 дітей родин загиблих.

Також, структурним підрозділам з питань соціального захисту населення обласних, Київської міської державних адміністрацій Міністерством надано інформаційно-методичний лист від 12.08.2020 № 6764/02/10.4-20 щодо здобуття вищої освіти учасниками АТО/ООС.